

DERİMİZ

İÇİN Öneriler

Deri Bakımı
Hastalıklardan Korunma
Teşhis ve Tedavi

Prof. Dr. SONER UZUN
Prof. Dr. MURAT DURDU

İSTANBUL TIP KİTABEVLERİ

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

ÖN SÖZ

Tıp, sağlığın korunması ve hastalıkların giderilmesi, yatıştırılması veya önlenmesi ile ilgilenen bilim ve sanat dalı olarak tanımlanır. Bu anlamda sırasıyla hastalıklardan korunma, hastalıkların teşhis ve tedavisi tıbbın temel uğraş alanlarıdır. Hekim ise insanı doğru şekilde anlayarak, bedensel ve zihinsel açıdan "iyileştirmeyi" hedefleyen yani tıbbın temel uğraşlarını icra eden kişidir. Hekimin icrasında başarılı olabilmesi, kendi mesleki hünerlerinin, bilgi ve deneyimlerinin yanı sıra hastasının da kendi sağlık problemi ve bedeni konusunda belirli oranlarda bilgi ve bilince sahip olmasını gerektirir. Yani kişiyi sağlıklıyken koruyup kollayacak, hastalandığında ise şifaya kavuşmasına yardımcı olacak birincil etmen "bilgi sahibi" olmaktır. Genel sağlığı ilgilendiren konularda belirli oranda bilgi sahibi olmak kişinin kendi bedenine karşı, uygun ve etkili bir biçimde bilgilendirmek ise hekimin hastasına karşı temel sorumluluklarından birisidir.

İşte bu kitap, sağlıklı bir deriye sahip olma ve deri hastalıklarının giderilmesi konusunda sözü edilen sorumluluk hissi ile mesleki bilgi ve deneyimlerini aktarmaya çalışan, aynı zamanda akademisyen ve eğitici olan iki hekimin gayretlerinin bir ürünüdür. Dolayısıyla burada okuyucuya sunulan bilgiler, tıbbın güncel gelişmeleri ve önemli kaynaklar ışığında, yazarların deri ve zührevi hastalıklar alanındaki bilgi ve deneyimlerinin bir yansımasıdır.

Bu kitabın öncelikli olarak ulaşmayı hedeflediği okuyucu kitlesi, sağlıklı bir deriye sahip olma isteği ve çabasında olanlar ve/veya herhangi bir deri hastalığından muztarip kişiler ve bu kişilerin yakınlarıdır. Bu nedenle kitap, hekim olmayanların rahatlıkla anlayabileceği ve tıbbi terminolojinin sadece gerektiği durumlarda kullanıldığı bir dil ile yazılmaya çalışılmıştır. Bu anlamda kitap, hekim olmayan sağlıklı ve/veya hasta kişiler ile hekimler arasında anlaşmayı sağlayabilecek "ortak bir dil oluşturma" gayreti de içermektedir. Hekimlik deneyimlerimiz göstermektedir ki, sonuçları olumsuz bir hastalığa yakalanmış bile olsa, kişi hastalığı ve tedavisi konusunda bilgi sahibi olur ve durumu her yönüyle anlarsa iyileşme şansını arttırmaktadır. Güvenilir kaynaklardan elde edilen bilgilerle hastalıkların nedenini ve oluşum mekanizmalarını anlamak, belirtileri ve seyri konusunda bilgi sahibi olmak, önerilen tedavilerin mantığını kavramak ve hastalığa veya uygulanan tedavilere ilişkin yan etkilerin farkında olmak iyileşmeye giden yolun temel taşlarıdır. İnsanın kendi sağlığına ilişkin en önemli endişe kaynağı "bilmemektir". Bu nedenle kişinin sağlığını bozan hastalığı ve etkilerini her yönüyle anlaması hem endişelerini azaltacak hem de kişiye hastalığı ile baş etme gücü ve azmi verecektir.

Öte yandan hekimin tababet uğraşındaki "şifa verme" hüneri, hastasını ne kadar bilgilendirdiği ile doğrudan ilişkilidir. Hastalığının nedenini ve etkilerini kavrayamamış, kendisine sunulan tedavinin nasıl uygulanacağını tam olarak anlamamış bir hasta hekimin şifa verme başarısını sınırlayacaktır. Hekimlerin özellikle yoğun poliklinik ortamlarında belirli sürede çok sayıda hasta bakma zorunlulukları, "hasta bilgilendirme" süresini oldukça kısıtlamaktadır. Bu nedenle bu kitap, hekim olmayan sağlıklı veya hasta kişiler

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

için bir “bilgilenme” kaynağı işlevi görürken, hekim meslektaşlarımız için de bir “bilgilendirme” kaynağı olarak işlev görebilir düşüncesindeyiz.

Elinizdeki kitap vücudumuzun en büyük organı olan derinin bakımına, hastalıklardan korunmasına ve sık görülen hastalıklarının tedavisine yönelik öneriler içermektedir. Sağlıklı derinin yapısı ve işlevlerine, bazı özel durumlarda deride meydana gelen değişimlere, deri hastalıklarının teşhis ve tedavi yöntemlerine, diğer organlara ait hastalıkların derideki etkilerine dair bilgiler de sunulmaktadır. Anlatımı kolaylaştırmak ve sunulan bilgilerin etkinliğini arttırmak için çok sayıda tablo, illüstrasyon ve fotoğraf kullanılmıştır.

Yazarların pek çok güncel ve “güvenilir” kaynaktan elde ettikleri bilgileri kendi bilgi ve deneyimleriyle harmanlayarak hazırladıkları bu kitabın, deri sağlığını önemseyip bilgilенmek isteyen herkese, deri hastalarına ve sağlık profesyonellerine yararlı olması dileği ile.

Soner Uzun
Murat Durdu

TEŞEKKÜR

Bu kitabın hazırlanmasında çok sayıda kişinin değerli katkıları olmuştur. Kitabın içeriğinde yer alan bazı görsel materyallerin elde edilmesindeki katkılarından dolayı Dr. Ceren Memiş İrican, Dr. Burçin Cansu Bozca, Dr. Aslı Özçentik, Dr. Kıfayat Mammadlı, Dr. Adem Özdemir, Dr. Mehmet Ali Koyuncu, Dr. Servinaz Enli, Dr. Oğuz Yılmaz, Dr. Gülbin Yaşar Subaşı ve Yasemin Doğrutürk'e, kitabın redaksiyonuna katkılarından dolayı Dr. Sarp Uzun'a, kitabın "Emzirme Dönemi ve Deri" bölümünün hazırlanmasındaki değerli katkılarından dolayı Dr. Sevtap Velipaşaoğlu'na, "Büllü Hastalıklar" bölümünün hazırlanmasındaki katkılarından dolayı Dr. Özlem Daltaban'a, kitabın, kapak ve sayfa tasarımlarındaki değerli katkılarından dolayı Sanem Özkan'a, kendilerine sunduğumuz yazılı ve görsel materyallerle büyük bir emekle gerçekleştirdikleri genel tasarım, redaksiyon ve baskı işlemleri ile bu eserin ortaya konmasında çok değerli katkıları olan İstanbul Tıp Kitapevleri çalışanlarına ve özellikle büyük bir emek ve sabırla yazarların önerileri doğrultusunda, kitaba ait düzeltme ve düzenlemelerin yapılmasındaki gayretli çalışmaları nedeniyle Grafiker Şevval Gülköken'e, "Derimiz İçin Öneriler" kitabının yazarları olarak teşekkürlerimizi sunarız.

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

YAZARLAR

Prof. Dr. Soner UZUN

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve
Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı Öğretim
Üyesi

Prof. Dr. Murat DURDU

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve
Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı Öğretim
Üyesi

İÇİNDEKİLER

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR UZMANLIĞI NEDİR?, DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR UZMANI NE İŞ YAPAR?.....	1
TELEDERMATOLOJİ NEDİR?.....	3
DERİMİZİN YAPISI VE İŞLEVLERİ	5
 BELİRLİ YAŞ GRUPLARINDA DERİ ÖZELLİKLERİ VE BAKIMI	13
• BEBEK DERİSİNİN ÖZELLİKLERİ VE BAKIMI.....	13
• ERGEN DERİSİNİN ÖZELLİKLERİ VE BAKIMI.....	19
• YAŞLI DERİSİNİN ÖZELLİKLERİ VE BAKIMI.....	25
 BELİRLİ DERİ BÖLGELERİNİN BAKIMI	32
• SAÇ VE TIRNAK BAKIMI	32
• GENİTAL BÖLGE BAKIMI VE TEMİZLİĞİ	44
• BEBEK VE YAŞLILARDA ARA BEZİ BÖLGESİ BAKIMI.....	45
 DERİ HASTALIKLARINDAN KORUNMA.....	47
• NORMAL DERİNİN KORUYUCU MUAYENESİ	47
• BENLERİN MUAYENESİ, TAKİBİ VE RİSKLİ BENLERİN TESPİTİ	50
• DIŞ FAKTÖRLERİN VE MEVSİMSEL DEĞİŞİKLİKLERİN DERİYE ETKİSİ	53
• CİNSEL YOLLA BULAŞAN HASTALIKLARDAN KORUNMA.....	58
• GÜNEŞTEN KORUNMA.....	59
 DERİ HASTALIKLARININ TEŞHİSİ VE TEŞHİSTE KULLANILAN YÖNTEMLER...69	69
• DERMOSKOPİ.....	71
• BEN HARİTALAMASI.....	72
• MOR IŞIK TESTİ	73
• DERİ KAZIMA TESTİ.....	74
• YAYMA TESTİ	74
• KÜLTÜR	75
• BİYOPSİ	75
• PATOLOJİK İNCELEME.....	76
• YAMA TESTİ	77
• DELME TESTİ	79
• PATERJİ TESTİ.....	79
• RADYOLOJİK YÖNTEMLER.....	80
• KONFOKAL MİKROSKOPİ.....	80

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

DERİ HASTALIKLARININ TEDAVİSİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER.....	81
• SÜRME İLAÇ TEDAVİLERİ	82
• KORTİZONLU SÜRME İLAÇLAR.....	82
• NEMLENDİRİCİLER	84
• GÜNEŞTEN KORUYUCULAR	85
• PANSUMANLAR/BANYOLAR.....	88
• IŞIK TEDAVİSİ (FOTOTERAPİ)	90
• LEZYON İÇERİSİNE ENJEKSİYON TEDAVİSİ (İNTRALEZYONEL TEDAVİ).....	91
• PRP TEDAVİSİ.....	92
• CERRAHİ TEDAVİLER	94
• TIRNAK CERRAHİSİ.....	94
• ELEKTRİKLE YAKMA TEDAVİSİ	95
• AZOTLA DONDURMA TEDAVİSİ	96
• LAZER TEDAVİLERİ	98
• IPL TEDAVİSİ	100
• RADYOFREKANS TEDAVİSİ	100
• İYONTOFOREZ	101
• BOTOKS	103
• SKLEROTERAPİ	104
• KAMUFLAJ	105
• SAÇ PROTEZİ/PERUK.....	106
• SAÇ EKİMİ.....	107
 ÖZEL DURUMLARDA VE DÂHİLİ HASTALIKLARDA DERİ	109
• GEBELİK DÖNEMİ VE DERİ	109
• EMZİRME DÖNEMİ VE DERİ.....	115
• MENOPOZ DÖNEMİ VE DERİ	120
• ŞİŞMANLIK VE DERİ.....	123
• ŞEKER HASTALIĞI VE DERİ	126
• KARACİĞER HASTALIKLARI VE DERİ.....	132
• BÖBREK HASTALIKLARI VE DERİ	135
• MİDE-BAĞIRSAK HASTALIKLARI VE DERİ	137
• TİROİD BEZİ HASTALARI VE DERİ	141
• HORMON BOZUKLUKLARI VE DERİ.....	143
• KANSIZLIK VE DERİ.....	146
• PSİKİYATRİK HASTALIKLAR VE DERİ.....	148
• BESLENME BOZUKLUKLARI VE DERİ.....	157
• GIDA ALERJİLERİ VE DERİ	164

• KORTİZON TEDAVİSİ VE DERİ.....	168
• KANSER TEDAVİSİ VE DERİ	173
• ORGAN NAKLİ VE DERİ.....	180
• SİGARA VE DERİ	188
• ALKOL VE DERİ.....	192
• MADDE BAĞIMLILIĞI VE DERİ	197
• SPOR VE DERİ.....	200
• MÜZİK VE DERİ	209
• DÖVME/ BEDEN DELME VE DERİ.....	215
• KOZMETİK UYGULAMALARI VE DERİ	228

DERİ HASTALIKLARI 235

EKZEMALAR.....	235
• ATOPIK (BÜNYESEL) EKZEMA.....	236
• ALERJİK TEMAS EKZEMASI.....	244
• TAHRİŞ TEMAS EKZEMASI	246
• EL EKZEMASI	248
• EKZEMALI ELLERİN BAKIMI.....	251
• DİSHİDROTİK EKZEMA.....	254
• SEBOREİK (YAĞLI) EKZEMA.....	255
• SİNİRSEL EKZEMA	259
• VARİS EKZEMASI.....	260
SEDEF.....	261
LİKEN.....	277
ALA (VİTİLİGO)	283
KURDEŞEN (ÜRTİKER).....	290
AKNE.....	300
YÜZDE KIZARIKLIK	310
ROZA (GÜL HASTALIĞI)	314
MANTAR ENFEKSİYONLARI	318
SAMYELİ MANTARI	324
SİĞİLLER.....	327
BENLER	331
MELANOM.....	337
DERİ KANSERLERİ.....	345
• BAZAL HÜCRELİ KARSİNOM.....	348
• AKTİNİK KERATOZ.....	350

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

• SKUAMÖZ HÜCRELİ KARSİNOM.....	354
• BOWEN HASTALIĞI.....	356
• KAPOSİ SARKOMU.....	358
KERATOAKANTOM.....	360
KSERODERMA PİGMENTOZUM.....	362
MİKOZİS FUNGOİDES.....	366
İYİLEŞMEYEN YARA.....	370
BASI YARASI.....	375
DOĞUM LEKELERİ.....	381
DAMAR BENLERİ.....	381
SONRADAN OLUŞAN DAMAR BENLERİ.....	388
KILCAL DAMAR GENİŞLEMELERİ.....	393
VARİSLER.....	399
AYAK VE BACAK YARALARI.....	403
DUDAKTA KURUMA, SOYULMA, ÇATLAMA, YARILMA.....	410
UÇUK.....	419
AĞIZ YARALARI.....	425
BEHÇET HASTALIĞI.....	434
ERİTEMA MULTİFORME.....	439
AĞIZDA BEYAZ RENK DEĞİŞİKLİĞİ.....	443
AĞIZDA KIRMIZI RENK DEĞİŞİKLİĞİ.....	454
AĞIZDA KAHVERENGİ VEYA SİYAH RENK DEĞİŞİKLİĞİ.....	459
AĞIZDA YUMRU VEYA ŞİŞLİK.....	462
AĞIZDA KURULUK.....	470
AĞIZDA YANMA.....	474
MELAZMA (YÜZDE GÜNEŞ LEKESİ).....	478
GÜNEŞ LEKELERİ.....	481
GÜNEŞ ALERJİLERİ.....	483
SAÇ DÖKÜLMESİ.....	487
• SAÇKIRAN.....	487
• ERKEK TİPİ SAÇ DÖKÜLMESİ.....	492
• KADIN TİPİ SAÇ DÖKÜLMESİ.....	494
• TELOJEN SAÇ DÖKÜLMESİ.....	495
SAÇTA KEPEKLENME.....	498
SAÇ DERİSİNDE KAŞINTI.....	502
SAÇ DERİSİNDE SİVİLCE VE İLTAHAPLANMA.....	506
SAKALDA KIL DİBİ İLTİHABI VE KIL DÖNMESİ.....	509
AŞIRI KILLANMA.....	512

TIRNAKTA RENK DEĞİŞİKLİĞİ	515
TIRNAKTA ŞEKİL BOZUKLUĞU	519
TIRNAK MANTARI	527
TIRNAK ÇEVRESİ İLTİHABI (DOLAMA).....	531
TIRNAK BATMASI.....	534
DERİNİN VİRÜS NEDENLİ ENFEKSİYONLARI.....	537
• SUÇİÇEĞİ	538
• ZONA	540
• EL-AYAK VE AĞIZ HASTALIĞI	544
• SU SİĞİLİ (MOLUSKUM)	545
• ORF VE SÜTÇÜ YARASI.....	548
• ÇOCUKLUK DÖNEMİNİN VİRÜS NEDENLİ KIRMIZI DÖKÜNTÜLERİ	550
• COVID-19 HASTALIĞININ DERİ BELİRTİLERİ	551
KIL DİBİ İLTİHABI, ÇIBAN, APSE	553
İMPETİGO	556
YILANCIK.....	558
KÖPEK MEMESİ	562
ŞARBON	567
ŞARK ÇIBANI.....	568
AŞIRI TERLEME	575
İSİLİK.....	580
PIŞIK	582
ARA BEZİ EKZEMASI	584
MADALYON HASTALIĞI.....	587
BALIK PULU HASTALIĞI (İKTİYOZ)	589
DERİ KURULUĞU.....	593
KAZ DERİSİ HASTALIĞI	599
BÜLLÜ HASTALIKLAR	601
PEMFİGUS	602
PEMFİGOİD.....	609
• BÜLLÖZ PEMFİGOİD	609
• MUKÖZ MEMBRAN PEMFİGOİDİ	612
DERİNİN ÇÖLYAK HASTALIĞI.....	613
KELEBEK HASTALIĞI.....	618
HAİLEY-HAİLEY HASTALIĞI	626
DERİNİN BAĞ DOKUSU HASTALIKLARI	630
• DERİ LUPUSU	630

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

• DISKOİD LUPUS	632
• MORFEA	635
• DERMATOMİYOZİT	637
KAŞINTI	641
GENİTAL VE ANAL BÖLGEDE KAŞINTI.....	649
BÖCEK ISIRIKLARI VE SOKMALARI	655
• BÖCEK ISIRIKLARI.....	656
• ARI SOKMALARI.....	658
• ÖRÜMCEK VE BÖĞÜ ISIRIKLARI	660
• BÖCEK ISIRIĞI KURDEŞENİ.....	665
• PEDERUS EKZEMASI.....	666
UYUZ	668
BİTLENME	674
• BAŞ BİTLENMESİ	674
• KASIK BİTLENMESİ	679
• VÜCUT BİTLENMESİ	680
NASIRLAR.....	681
DERİ ÇATLAKLARI	688
ET BENLERİ	691
YAŞLILIK SİĞİLİ	693
YAĞ LEKELERİ	696
YÜZEYSEL DERİ KİSTLERİ	698
YAĞ BEZİ KABARMALARI.....	700
YAĞ KİSTLERİ	702
YAĞ BEZESİ	704
KELOİD YARI İZİ	706
MEME BAŞI VE ÇEVRESİ SORUNLARI	710
DERİ İÇİNE KANAMA (ÇÜRÜME).....	715
MESLEKİ DERİ HASTALIKLARI	720
YANIKLAR.....	724
İLAÇ YAN ETKİLERİNE BAĞLI DÖKÜNTÜLER	729
CİNSEL YOLLA BULAŞAN HASTALIKLAR	738
AİDS/HIV HASTALIĞININ DERİ BELİRTİLERİ.....	747
GENİTAL BÖLGEDE YARA	755
FRENGİ.....	760
LİKEN SKLEROZ	764
GENİTAL SİĞİL	767

GENİTAL AKINTILAR.....	773
• BELSOĞUKLUĞU	774
• TRİKOMONİYAZ.....	776
• KLAMİDYA.....	777
• PAMUKÇUK.....	779
DERİ BELİRTİLERİNİN FOTOĞRAFLANMASI	781
KAYNAKLAR	786
DERMATOLOJİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ.....	789
DİZİN	801

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR UZMANLIĞI NEDİR?

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR UZMANI NE İŞ YAPAR?

Halk arasında **cildiye** olarak bilinen, uluslararası terminolojide dermatoloji, dermatoveneroloji gibi isimlerle anılan, Sağlık Bakanlığı'nın şu anki tıpta uzmanlık mevzuatına göre resmi ismi **"Deri ve Zührevi Hastalıklar"** (kronolojik sıraya göre önceki isimleri; emrazı cildiye ve zühreviye, deri ve frengi hastalıkları, deri hastalıkları ve zührevi hastalıklar, dermatoloji) olan bir uzmanlık dalıdır. Resmi yazışmalar dışında en çok kullanılan isimler cildiye ve dermatolojidir. Tıp fakültesini bitirdikten sonra 4 yıllık deri ve zührevi hastalıklar uzmanlığı eğitimi alan uzman

doktorlara deri ve zührevi hastalıklar uzmanı veya dermatolog denir (halk arasında **cildiye** terimi daha sık kullanılır).

Deri ve zührevi hastalıklar uzmanı, deri ve mukozaların (ağız içi ve genital bölge iç deri kısımları), kıl (saç, kaş, kirpik ve diğer vücut kılları) ve tırnaklarla ilgili her türlü hastalıkların, ayrıca zührevi yani cinsel temasla bulaşan hastalıkların teşhis ve tedavileriyle ilgilenen uzman doktordur. Uzmanlık alanının deri olması nedeniyle estetik dermatoloji (kozmetoloji) bir deri hastalıkları uzmanının temel uğraş alanlarından birisidir.

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

Deri ve zührevi hastalıklar uzmanı, deri hastalıklarının teşhis ve tedavisini yapan ayrıca çeşitli kozmetik ve estetik girişimlerde bulunabilen bir uzman doktordur.

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR UZMANININ ÇALIŞMA ALANLARI

- **Deri ve deri eklerini (tırnak ve kıllar) ilgilendiren irsi veya sonradan oluşmuş tüm hastalıkların teşhis ve tedavisi**
- **Veneroloji:** Cinsel yolla bulaşan hastalıkların teşhis ve tedavisi
- **Dermatoonkoloji:** Deri kanserlerinin teşhis ve tedavisi
- **Dermatokozmetoloji:** Botoks, dolgu, iple askılama ve diğer kozmetik işlemlerin yapılması
- **Dermatoalerji:** Deriyi etkileyen alerjik hastalıkların teşhis ve tedavisi
- **Dermatopatoloji:** Deri hastalıklarının teşhisine yönelik patolojik örneklerin alınması ve değerlendirilmesi
- **Mesleki dermatozlar:** Mesleki deri hastalıklarının teşhis ve tedavisi
- **Pediyatrik dermatoloji:** Çocuklarda görülen deri hastalıklarının teşhis ve tedavisi
- **Genetik dermatoloji:** Deri, tırnak ve saçları etkileyen genetik hastalıkların teşhis ve tedavisi
- **Geriyatrik dermatoloji:** Yaşlılığa bağlı gelişen deri hastalıklarının teşhis ve tedavisi
- **Obstetrik dermatoloji:** Gebelikte oluşan deri hastalıklarının teşhis ve tedavisi
- **Konsültasyonlar:** Diğer bölümlere deri hastalıkları açısından teşhis ve tedavi önerilerinin yapılması
- **Teledermatoloji:** Sanal ortamda deri hastalıklarının teşhis ve tedavilerine yönelik öneriler verilmesi (*Ayrıntıları aşağıda "Teledermatoloji nedir?" başlığı altında belirtilmiştir*).

Türk Dermatoloji Derneği (TDD):

Deri ve zührevi hastalıklar uzmanlarının en önemli mesleki örgütlenmesidir. TDD, 1968 yılında Ankara'da kurulmuş olup 2 yılda bir toplanan Dernek Genel Kurulu tarafından yönetilir. Merkezi Ankara'da olan TDD'nin ana faaliyeti üyelerinin, yani deri ve zührevi hastalıkları uzmanlarının mesleki çalışmalarını bilimsel ve hukuki yönden desteklemek, üyelerinin mesleki eğitimlerine yönelik bilimsel

toplantılar, kurslar ve okullar düzenlemek ve bu tür faaliyetleri desteklemektir. Ayrıca sosyal ve bilimsel alanda deri ve zührevi hastalıklarla mücadele ve halkın bu yönde bilinçlenmesine yönelik faaliyetlerde bulunmak, halkı deri ve zührevi hastalıklardan korunma, bu hastalıkların teşhis ve tedavilerine yönelik bilgilendirmek diğer önemli amaçlarındandır. Derneğin, üyeleri ve halkla en önemli buluşma platformu <http://www.turkdermatoloji.org.tr/> adresindeki web sayfasıdır.

Teledermatoloji nedir?

Son yıllarda büyük bir gelişim gösteren bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı imkanlar tıbbı da önemli katkılar sağlamış ve teletıp (telemedicine) adı verilen yeni bir dalın oluşmasına yol açmıştır. Bu anlamda en önemli gelişmelerden birisini ise görsel muayenenin ağırlıklı olduğu deri hastalıkları (dermatoloji) dalı göstermiş ve teledermatoloji adı verilen yeni bir alt dal doğmuştur. **Teledermatoloji modern bilgi ve iletişim teknolojisi aracılığı ile deri ve zührevi hastalıkların**

çeşitli yönlerine (eğitim, araştırma ve hasta hizmeti) ilişkin yapılan faaliyetleri tanımlar. Bu anlamda teledermatoloji, bilginin düzenli ve akla uygun biçimde, özellikle bilgisayarlar ve benzeri elektronik aygıtlar aracılığı ile işlenmesi bilimi olan **bilişimin** de içinde yer alan bir kavramdır.

Hasta hizmeti (teşhis ve tedavi önerileri, yönlendirme, tıbbi bilgilendirme vs.) ağırlıklı teledermatoloji uygulamaları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

TELEDERMATOLOJİ UYGULAMALARININ TÜRLERİ	
Video konferans veya çevrimiçi toplantı odaları kullanarak gerçekleştirilen dermatolojik muayeneler	Gerçek zamanlı (canlı)
Hareketsiz görüntüleri ve metin bilgilerini kullanarak gerçekleştirilen dermatolojik muayeneler	Önceden kaydedilmiş bilgi, belge ve fotoğraflar üzerinden (genellikle dijital teknoloji kullanılarak)
Mobil iletişim araçları kullanılarak gerçekleştirilen dermatolojik muayeneler (Mobil teledermatoloji)	Telefon aramalarını, e-postaları, sosyal medyayı ve belirli teledermatoloji uygulamalarını içerebilir
Karma sistemler	Yukarıdakilerden birkaçı beraber uygulanabilir

Deri hastalıkları uzmanı, belirli bir alanda deneyimli bir başka deri hastalıkları uzmanıyla, bir aile hekimiyle, başka

branştan bir uzman ile, başka bir sağlık çalışanıyla veya doğrudan hasta ile konsültasyon yapabilir.

DERİMİZ İÇİN ÖNERİLER

TELEDERMATOLOJİ UYGULAMALARI KİMLER ARASINDA GERÇEKLEŞTİRİLİR?	
Birincil teledermatoloji	Hasta ile deri hastalıkları uzmanı arasında gerçekleştirilir. En sık kullanım nedeni doktora ulaşma güçlüğüdür. Bazen uygulanan testlerin değerlendirilmesi veya hasta takibi için uygulanabilir.
İkincil teledermatoloji	Başka bir doktor ile deri hastalıkları uzmanı arasında gerçekleştirilir. Bu uygulamaların en önemli amacı deri hastalıkları uzmanı bulunmayan hastanelerde uzakta bulunan bir deri hastalıkları uzmanına hastaların konsülte edilmesidir. Birincil teledermatolojiye göre en önemli avantajı bir doktor tarafından uygulandığı için hastalar hakkında daha ayrıntı bilgi alınabilir ve ek testler yapılabilir.
Üçüncül teledermatoloji	Bir deri hastalıkları uzmanı ile belli bir alanda daha deneyimli olan bir deri hastalıkları uzmanı arasında yapılır. Bu tanısı oldukça güç vakalarda uygulanır. Bu yöntemin en önemli avantajı deri hastalıkları uzmanlarının yapabileceği bazı muayenelerin de yapılabilmesidir. Diğer avantajları mantar arama, yayma (<i>telesitoloji</i>), patoloji (<i>telepatoloji</i>), wood ışığı muayenesi ve dermatoskopik muayene (<i>teledermatoskopi</i>) gibi teşhise yönelik incelemelerin de bu yöntemde yer alabilmesidir.

Teledermatoloji uygulamasının katılımcıları (tıbbi taraf ve hasta tarafı) tıbbi bir kurumda (hastane, muayenehane gibi), evde veya seyahat halinde olabilirler.

Teledermatoloji teknolojisi, telefon sistemini veya interneti, uydu bağlantısını, kablosuz veya sabit hat bağlantılarını kapsayabilir.

Teledermatolojinin hasta hizmeti (muayene, teşhis ve tedavi) uygulamalarında kullanılan en önemli araç, deri belirtileri-

nin hasta veya bir yakını tarafından çekilmiş fotoğraflardır. Bu nedenle, sadece görsel muayeneye kısıtlı olması nedeniyle zaten dezavantajları olan böyle bir uygulamanın verimli olabilmesi çekilmiş olan fotoğrafların uygunluğu ile doğrudan ilişkilidir. Deri hastalıklarının muayenesine en uygun fotoğrafların nasıl çekileceğine dair ipuçlarından kitabın ayrı bir bölümünde söz edilmiştir (**Bkz. Deri Belirtilerinin Değerlendirmeye En Uygun Fotoğrafları Nasıl Çekilir?**).